

مرند اۆيکو

Mərənd öykü

ماوايل

يازار: رقيه كبيري

Web address: www.marand-oyku.arzublog.com

Facebook: www.facebook.com/marandoyku

Email: rezaaydin491@yahoo.com

ماوايل رقيه كىيرى

شنبه

هفته نين ايلك گونودور. يئدى گوندور قاپىنى اوزومه قاپاتميشام. بلكه ده بئله سى هاميميزا ياخشيدير. اونلار يىن دۇره سىنه دولانميرام. قوى منى گۇرمەدن، مندن اوزاق، بارى بير آز تميز نفس چكسين لر.

پنجرەدن باخيرام. ايکينجى قاتداكى دۇش سوز قونشوموز ايلنده ايکى بربرى، آپارتمانا سارى گلير. اوغولم كيتاب قولتوغوندا باخيشيمين دايره سيندن اوزاقلاشير. اوچونجو قاتين پنجرە سيندن باخاندا اونون بويو اولدوغوندا دا بيرآز قيسسا گۇرونور. اريم، ماشينى ايشله دير. موتورون عكس سداسى پنجرە نين لكه لى، توزلو شوشه سىنه توخونوب، گئرى قايدير. ماشين يوللانديقدا قولقلاريم دينجه لير.

شوشه نين لكه لرى ائله بيل اللريمه باخير. ايل بايرامينا آز قالير. من سه كئفسيز، داماق سيزام، سانكى آت باسيب، داشقاسى اوستومدن اۇتوب. ايش گۇرمك هوسى منده اۇلوب؛ ياشاماق كيمى، گولمك كيمى...

اريم، اوغولم، قيزيم، اوچو ده بيرگه گولنده، ائله بيلديم تنه بى نين دووارلارى اوستومه گلدى؛ قاچيب اوتاغا گيرمه سيديم، دووارلارين آراسيندا ازيلرديم.

ايگيرمى گوندن سونرا ائوه دۇنموشدوم. اوغولم گوله-گوله دئدى: «هر نه يين همراهين گۇرموشدوك، ماوالدان سونرا». اريم اۇسگوردو. او ايسه اوزونه آلمادان ييقلداييب بير ده دئدى «دوغرودان گۇر نه ياخين ليقلارى وار! موبایل؛ ماوال...!»

من ده اوزونه گولدوم. گولوشومده بيلمە ديم نه ايدى پارتلادى. آغزيم زققتو دادى وئردى. گۇزليمدن ائله بيل بولاق شيرلادى.

اريم گۇزنو آغارتدى. قيزيم، اوغولمون قولونو چيمديكله ييب «جهنم اول» دئدى. اوغولم دورتمه ايله قيزيمين بۇيروندن ووروب «نه دئيرمكى؟ ظارافات ائله ييرم دا...» هله شكيل چكيب، فئيس بوكا دا قوياجام...

بۇيرومده كىسه دن سس چيخدى. اوچو ده بيردن گولوشدولر. اوزومون خبريم اولمادان يئل بوراخميشديم. قاچيب ياتاق اوتاغينا گيرديم. قاپىنى قيغيللاديم.

پنجره نى آچيرام. بايرام آيى نين آغ يئلى پنجره نين تول اورتويونو [۱] هاوادا اوينا دير. ياتاغمين آغ ملحفه لرينده گزيشير. بيليرم! يئل، نه قدر چاغلاييب، چيرپينسا دا، ائوده بوران جمك قوخوسونو اوتاقدان آپاراسى دئييل.

اۋز ايچىمىدە، اۋزلوبومە دارىخىرام. دارىخىدىقدا بارماقلارىم يازماغا جان آتير. بىر آيدان آرتىق دىر بىر كىلمە اولسون بىلە يازمامىشام. سانكى دوشونجەمىن قاپىسى ھۇرولوب. توزلو شوشەنن اوزرىندە يازى يازماغا ھوسلەنمىر. بارماغىم شوشەنن اوستونىدە اويناير. شوشەنن توزوندا يازىنن ايزى قالير: «ماويل»

بازار

مريض خاناي گىتدىگىم ھەفتەنن ايكىنجى گونويدو. گىتندە سئوينىردىم كى، قانسىزلىقدان، خشكىت دن، عذابدان قورتاراجام. دئيردىم بس سود گۈلۈنە دوشەجەيم. دوشدوم دا... اۋزو دە... اوستە... اوستە دايانا بىلمەدىم، ساغ بۇيروم اوستە دوشدوم.

جرّاح حكيم دئدى: «سىمىنت دن دووار اولسايدى، بورغو[۲] ايلە بىر ايش گۇرمك اولاردى، اما سننن باغىرساغىنن يولو ائلە دولوب، تىخانمىشىدى كى، دولايى يول آچدىق!»

ايندى ايسە دولايى يول بۇيرومدن باش آچىپ. جمدك قوخوسو ھە يانمى بورويوب. پالتارلارمى، اوست-باشىمى، جانمى، ساچلارمىدان بىلە جمدك قوخوسو گلير. گونىدە نىچە دفعە پنجرەنى آچىرام. عطير-اودكلون دا قانىق وئرمير. گىجەلر ياتا بىلمىرم. ساغ بۇيروم اوستە دوشسم دئيرم بس بۇيرومدن قوپوب جالاناچاق. قورخومدان ياتاغىما پلاستىك سالىمىشام. مريض خانادان دۇن گون، پلاستىكىن خىشلىتى سىندان نە اۋزوم ياتا بىلدىم نە ارىم. بىلمەدىم خىشلىتىدان ايدى، يوخسا پىس قوخودان، ارىم گىجە يارىسى سىس-سىز-سىمىرسىز يورغان ياسدىغىن گۇتوروب تەبىيە گىتدى. او گىتدەن قارداشدى كى، گىتدىپ.

دئدىم «اوتاغىما گىلمە!» آنچاق ايكى آياغىن بىر باشماغا دورتدو كى دورتدو. «قول-بويون اولاجاغىق بو گىجە» دئدى. نىچە دە قول-بويون اولدوق... ! ھەمىشە كى كىمى دىنمىز-سۇيلىمىز سويوقدان بوزا دۇنموش آياقلارمى قىزدىردى. قىزىشما آياقلارمىدان بوتون جانىما يايىلدى. الى اويلوغومدا[۳] دولاشاندا، جانىم گىزىلدەدى. نىچە دە اورەيىمى ايسىتمىشىدى. اوجاق كىمى ايسىتى اللرى...! باغرىنا باسىپ، اوزومدن اۋپىدە، شىر داغارىغى-بو شىشىمىش كىسە ايكىمىزىن آرامىزدا قالدى. دىسكىنىپ، بىردن گىرى چكىلدى. آغزىن آچدى بىر سۇز دئسىن؛ دىنمەدى. اونا، وحشى جەسىنە سارىلماغىم گىلدى. اونا دال چئوردىم. حىرصىمدن دوداقلارمى گمىردىم.

يىنە پلاستىكىن خىشلىتىسى بىنىمە دوشدو. بىلىم، كورەكلرىم قىزىشىدى. الى ياواشجا گىجەلىمىن ياخاسىندان سىنەمىن آلتىنداكى كىسەمە دىندە، الينى غىض ايلە ائلە چكدى كى، ياخاما توخوندو. سانكى ايبىرەنج بىر جاناوارا توخونموشدو.

يىنە گۇزلىرىمدن بولاق جوشدو. بىر داھا پلاستىكىن خىشلىتىسى گىلىكدە، ياسدىق-يورغان اليندە، جىن كىمى اوتاقدان ائشىگە چىخدى. ايكىنجى قاتداكى دۇش سوز قونشوموز، يادىما دوشدو. اللرىمى سىنەمدە داراقلادىم. گۇزومون ياشى دووارداكى كوبلن تابلوي باخا-باخا قورودو.

پنجرەدن سىزان ايشىغىن آلتىندا، منە ئلە گلیر كى، قىزىل تايقلارین[۴] آياقلاری سويون ايچىندە دئىيل، لۇھمە باتاقلیقداى سانكى. بو تابلونو، ایللر اۇنچە ایلمە-ايلمه اۇز الیمله آرغامیشدیم.[۵].

بازار اثرەسى

سحر يئمه يى اوتاغین بیر بوجاغیندا مژمه يى دە دیر؛ آنچاق من اونا ال دە وورمامیشام. يئمکدن قورخورام. بوغازیمدان هۇپدوردومامیش، بۇيرومدن چىخیر. ائوہ دۇندويوم گون قىزیم دسترخانى گتيريب، اوتاغیمدا آچدى. «سن گلمەسن بيز گلەريک» دئدى. ايکى قاشيق يئمه مېش بۇيرومدن کيسە نين ايچينە دوشوب، پاققىلداى. اوغلوم، اۇزونو ساخلايا بيلمەييب، پىققىلداى. آغزىندا کينى اودمامیش- «واللا، لاپ ائله واختىدى، ايندى شکیل چکيب فئیس بوکدا يئرلشدیرسم بيرينجى چىخارا!». باشینی آشاغى تيکن اريمين آغزى ترپە نیردى. قاشیغى-خرکن ماشينلارينا تورپاق يوکلهين مکانیکی قازما ایدی سانكى، آغزينا دولو آپاريب، بوش قايتايریدی. قىزیم- دسترخان باشيندان، دوروب الی آغزیندا باييرا قاچدى.

يئریمدن قالخیرام. سکوت ائوی بوريوب. هر کس اۇز دوه سين گزر دئمیشلر؛ هامى اۇز ايشينه مشغول دور. پنجرەدن باييرا باخیرام. دۇش سوز قونشوموز بير قوجاق گۆی-گۆيرتى، ترهوزى[۶] گتيرير. قوجاغى، دیررک دیر[۷] سانكى.

آپارتمانين قارشيسينداكى پارکدا، بايرام يئلى قارلاى اريديب. پنجرەدن باخاندا سارالمیش چيمن آغ-ياشیل رنگه چالیر. بوگون-صاباح آغاجلارین جوجردیينى گۆره جهیم. بيردن بيره بۇيرومدن گۆیه رن باغیرساق کیمی. دۇش سوز قونشوموزون تام ترسينه. منیم بۇيرومدن گۆیه رن باغیرساق، اونون کسيک دۇشلىرى نين يارا ايزلری هئچ دە عاغليمدان چىخمیر.

آسفالت اوزه رينده آريمیش قار ايزى، پينتى قادینلارین شورا قويמוש مانتوسونو ياديما سالیر. ائوده کيمسه اولمايанда سرگردان روح کیمی هر يئری گزیرم. اريمين يورغان-ياسدیغى تنه بیده دووار دیينده بوکولو قالیب. اوغلومون تومانى موبلون اوستونده دیر.

قاپیدان اییلیب اوشاقلارین اوتاغينا باخیرام. اوتاغین اورتاسينا داغیلان کیتابلار، قیریلmiş قوشوندور سانكى اوتاقتا يئرده قالیب.

اوغلومون تومانی موبلون اوستوندن گۆتوروب، اوشاقلارينا اوتاغينا ساری گئدیرم. یاری یولدان قاییدیرام. گرەک اونلارین پار-پالتارلارينا ال وورمايیم. یوخسا اونلار چیمچه شرلر.

آشپازخانامدا هر شئین يئری دیشیک دوشوب. قابلامالار، قاشیق-چنگاللارین باشلاری آشاغى، سانكى مندن کوسموشلر. اوجاغین قیراغینداكى ياغ قابى تيكان کۆلو دور سانكى، گۆزومه باتیر.

ساماوارى يوخلايىرام. هله جانى ايسىتىدير. مژمه يى ده چاي لكه لرى وار. استىكانلار يى دىيىنده چاي تىلىفى قورويوب، قالىب. دۇزە بىلمىرم بوراسى منىم آشپازخانام. هر شئى يئرلى-يئرلەندە اولمالى. بونو قىزىما دئمه لىيم. هله اۇلمە مىشم كى...! نيه قاب قاچاغىن يئر دىيشىك دوشوب...!!!

چرشنه آخشامى

نه آرخاما باخا بىلىرم، نه اۇنومو آيدىن گۇرورم. آرادا قالمىشام. دئيرلر "يئتمه واي-واي دئىن چوخ اولار، چۇرەك وئره ن آز". مريض خانادان گلدىيم گون، تلفونوموز سوسموردو، زنگ، زنگ اوسته گليردى؛ اريمن- تزه سيگارى، سۇنن سيگار يىن كۇتويو ايله آليشديرديغى كىمى! بو گون، نه قدر پنجره قاباغىندا دوردوم، دۇشسوز قونشودان خبر اولمادى كى اولمادى. تلفونوم دا سوسوب. ايكى گوندور كى، اريم ده ايش يئرلەند زنگ آچىب، احوالىمى سوروشمور. آتلىمىش، اونودولموشلار كىمى يم.

گوزگو قاباغىندا يام. آرخادا كىتابخانامدا سىرايلا دوزولن كىتابلار وار. گنديب كىتابلار يى بىرىنى آچىرام. "اونلار اۇلكە له مشغول دورلار" كىتاب يىن جىلد يىندە يازىلىب. "آن سكستونون" اۇلومله ايلگىلى شعر كىتاب يىدى. دارىخىرام. كىتابى اوخومايش يئر يىنه قايتارىرام. نه ائتديگىمى بىلمىرم. ايتىم ايتىب سانكى...!

يئنه گوزگو قاباغىندا دورورام. ساچلار يىم كىلكە له نىب، پير-پيرتلاشيق دير. گۇزلىم چوخورا باتىب. دوداقلار يىم بوزارىب. گوزگونون قاباغىندا سىرايلا دوزولموش روزلار يىن قاپاغىنى بىر يىره بىر آچىب باخىرام. گۇز ميدادى، بزك كىفيم يىن يارى آچىق زىپى ائشيكده قالىب. اليمى اوزومه چكىرم. قاقىرداق [۸] كىمى دير. كىرئمى اووجوما سىخىب. اوزومه ياخىرام، بىر آز سىغاللايىرام. اليمى يوشانمىش ياناغىما چكىرم. چهرى يى روژ دوداقلار يىمدا گزىش يىر. داراق، ساچلار يىم يىن كىلكە سىنى آچىر. گوزگوده قادىنا اوخشا يىرام، بىر آز دا سورمه له نىم دئيه، قارا ميدادى گۇزومه چكر كن باغىرساغىم غىل دن كىسه نىن اىچ يىنه بوشال يىر. بىر آنلىق اولسا دا بئله بو سو و خا [۹] كىسه نى اونوتموشدوم. ميدادى گوزگويه چىر يىرام. ميداد گوزگوده، اىگنه بويدا قارا ايز بوراخىر. دوداقلار يىمدا كى روژى اليم له سىل يىرم. روژ، سىر-صيفت يىمه، چنمه يايلى يىر. ساچلار يىمى اليم له پيرتلاشدير يىرام. گوزگودن، سىرك تلخه يىنه بنزه يىن بىر قادىن منه باخىر...

چرشنه

اودلو-اودونلو گونل يىم اۇتوب. اوجاقدا قالان كۇزلردن بىر قور بئله چىرتلام يىر. قولوم سوستالىب. ياتاغىمدا قالخماغا اينجاري م يوخدور. هر آى باشى اولدوغوم كىمى، جانىم قىزدىر مالى، دۇشلىرىم داش كىمى دير. توخوملوقلار يىمىن آكتيو زامانى دير. بو قىزدىر ما؛ جىنسى هورمونلار يىمىن يوكسلمه سىندن دير، يقىن بىل يىرم. دۇشسوز قونشوموزون دوشونجه سى منى راحت بوراخىم.

اونون ھورمونلارنىن يوكسىلمە زامانىدا دۇشلىرىدىن قالان يارا ايزلىرىنى دوشونورم. گۆرەسن او،
آىباشى اولاركن نە حالا دوشور؟ دۇشلىرى گىزىلدەيىرمى...؟! درىسىمى بوزوشور...؟! بلكەدە
يارالارىنىن يىرى گۆينەيىر...!

آلتىمداكى پلاستىكىن خىشىلتىسى يالقىزلىغىمى اوزومە چكىر سانكى. گۆزوم، تاوانىن گچ
ايشلەمەلرىندە قالىب. دووارىن چەرايى بوياسىندا، گلنلرىن دوم آغ چلنگىنە اوخشاير بو
قابارتمالار.

تەبىدن گلن تلوزيون سىسى، آرى وىزىلتىسىدىر سانكى، قولايىمدا سىسلەنير. بلكەدە ارىم،
ماجرالى و چوخ ھىجانلى بىر فىلىم ايزلەيىر. آرامىزدا بىر قاپىلىق مسافە وار. بۇيرومدەكى
كولوستومى كىسە سايەسىندە قاپى، سانكى ھابىل دووارىدىر، من دە بىر فىلىستىنلى قادىنام.
اگر پلاستىكىن خىشىلتىسى بىردە بۇيرومدەكى كىسە اولماسايدى، دووارىن آرخاسىندا تىك
باشىما قىزدىرما ايچىندە يانمازدىم.

قاپىنىن كىلىدىنى بورورام. اوست-اوستە گنىدىگىم پالتارلارى سويونورام. چىل-چىلپاق گوزگولە
نيرم. كاشكى دۇشسوز قادىن ھىچ بىر زامان گوزگو قاباغىندا اۋز چىلپاق گۆۋدەسىنە باخماسىن،
دئىيرم. بۇيرومدەكى كىسە، ھەلىك بومبوشدور. ياواشجا يورغانىمىن آلتىنا سوزولورم. يورغانىن
سىرنىلىيى، جانىمىن قىزدىرماسىنى آلىر. گۆزلىرىمى يومورام.
جوماآخشامى

قولومو يورغانىن آلتىندان چىخارىرام. اوشوبورم. يورغانى قاوازايدا، سويوق جانىما ايشلەيىر. ھە
ايندى يادىما دوشور، گىچە چىل-چىلپاق يورغانىن آلتىنا سويروشموشدوم. بىر شىئى بۇيرومدە
آغىرلىق ائدىر سانكى. كىسەم يادىما دوشور. دوروب دىيىشمەلىيم. گوزگونون قاباغىندان كىچىندە
قارنىمىن چىزگىلرىنە سارى ساللانا كولوستومى كىسەيە باخىرام. ندىسە نەم يادىما دوشور.
ھارداسا بىر پىنتى اوشاق گۆرسەيدى «پوخ موتالىدىر[۱۰]» دئىردى. دوغرودان دا ائلە
بۇيرومدەكى كىسە ايلە پوخ موتالىنا دۇنموشم. بىر آن گوزگو قاباغىندا، چىركىن گۆۋدەلى ھىكىل
كىمى قورويوب قالىرام. وااااا! كىسەنىن ايچىندەكىل نەدى...؟ بولار ھاردان چىخدى...؟ يوخسا
قارنىم قوردلانىب...؟ گۆر نە كىسەنىن ايچىندە قىمىلدىرلار...!

اللىم اسىر. نە ائىلەيىم ؟ كىمە دئىيم...؟ ارىمە زنگ آچىم؟ اوندا ھىچ ائوۋە دولانماز! يوخسا
قىزىما...؟ يووو...اىلە اولورسا، تلفون دالىسىندا كىچىنر. بلكە اوغلوم...! او-ھارادا اولسا اۋزونو يىتتىر
فىئىس بوك صفەسىنە سورپىز بىر شىكىل اوچون...!قاچىم جراح حكىمىن يانىنا...

قورخورام كىسەيە باخىم. اورەيىم بولانىر. آخى بىردن بىرە منە نە اولدو؟ بو نارىنجىلار نەدى؟
شاما سوپ ايچمىشىدىم. اولماي يىركۆكو...!. يوخسا قوردا بنزەينلردە سوپون ارىشتەسى...آاااا!

قورد اولسايدى اۇلردىم ھااا. بىرچە ئالە قورد قويماغىم قالمىشىدى. نە ياخشى ئۈدە ھىچ كىم يۈخدۇر. يۈخسا بو ھالى گۇرەن اوغلو-قىزىم عومور بويو بىر قاشىق دا ئالە سوپ ايچىمزدىلر. اۈزۈمدىن چىمچەشىرم، سويا جومورام. بوگون، چىلەيندىن تۇكولن سو، فرقىلىدىر دئەسن. ھەر گون دوش آلدىغىم سودان دىيشكىدىر. سو ئالە مەربان-مەربان آخىر، ئالەبىل نازلانا-نازلانا بىدىمدە اوينايىر. دامجىلارى مېنجىق-مېنجىق بىدىمدىن اطرافا سىچرايىر. سىرامىكىن اوستۈندە سو يولونا آخىر.

جانىمى لىفلەيىرم. سابىنلى اليم بىدىمدە سويروشور. بارماغىمى باغىرساغىمىن باشىنا وورورام. اوووف... آجىشىر. سابىنلى اليمى باغىرساغىمدان يۈخارى چكىرم. دۇشسوز قونشوموز عاغلىمدان چىخىمىر....

قتفەنى جانىما بورويورم. گونشىن ايشىغى اوتاغىمىن اورتاسىنا، ياتاغىمىن اوستۈنە دوشوب. تول اۈرتويون دالىسىندىن باخىرام. دۇشسوز قونشو قوجاغىنداكى دىچكىدە، آغ-آپباغ تون چىچەيى[۱۱] آپارتمان سارى گلىر....

جوما گونو

ھفتەنىن سون گونودور. ھەر يىر باغلى، ھەر شىئى تەطىل. كاشكى حياتىن دا تەطىلى اولاردى. آلتى گون ياشايىب، يىدىنچى گون اۈلوب، سونرادان دىرىلدىك. آلتى گونودور اۈلو كىمىيم. بو جىمدىك قوخولو، كىسەلى حياتىمدا، يالنىز يازىلاريملا ياشامىشام.

يىرىمدىن قالخىرام. گوزگۈدە اۈزۈمە باخىرام. قاپىنى ياواشجا آچىرام. ارىم، تەبىدە يىتىم اوشاقلار كىمى بالىنچىنى قوجاقلايىب، خورولدايىر. اوشاقلارنى اوتاغىندىن ايچەرى گىرمىرم. قاپىدان باخىرام. يۈخودا ئالە معصوم گۇرونورلىكى، اونلارى اۈمەيىم گلىر. حاماما گىرمىك اىستەيىرم. يىرىندە كىسەم لاققا ھا لاق لاقىلدايىر. اوغلو دوز دئىر، بىلكەدە كىسەمدىن چىكىدىى شىكىلى فئىسبوكا قويسا، بىرىنچى چىخدى...

حامامدان چىخىمىشام. پىجرەدىن آپارتماننى اۈنۈندەكى پاركا باخىرام. گىجە ياغان ياغىشدىن آسفالت دا دىنچ، توختاق گۇرونور. ساچلارىمىن سويو چىگىنلریمە دامجىلايىر. دۇشسوز قادىن، الىندە ايكى بربرى آپارتمان سارى گلىر. پىجرەنى آچىرام. توزلو شوشەدە بارماغىملا يازدىغىم "ماويل" كىلمەسى ھەدە دورور. اليمى شوشە چكىرم.

دۇشسوز قادىن گۈزۈمدىن ايتەنە قدر، اونو اىزلەيىرم. بو گىجەدىن اوتاغىم تونچىچەيىنىن عطرى ايلە دولاجاق دئە، دوشونورم....

اسفند ۱۳۹۰

ايضاح لار:

- [۱] -تول اؤرتوك: تور پرده. پردهی توری نازک.
- [۲] -باجا دلمک اوچون آلت. دریل.
- [۳] -آياغين ديزدن ويخاری حصّه سی. بود.
- [۴] -قیزیل تاياق: بير نوع بؤيوك سوقوشو. فلامينگو قوشو.
- [۵] -توخوماق. تیکمک.
- [۶] -بستان بیتگی لری، بامادور، بادمجان، خیار و س...
- [۷] -ديرريك: ترهوزی لرین اکیلدیگی یئر.
- [۸] -جیزلیق.
- [۹] - آندیر. میراث.
- [۱۰] -پندیر و یاغ ساخلاما ق اوچون دری دن حاضیرلانا ن تولوق.
- [۱۱] -گئجه لر عطیز ساچان گول. گل شب بو.